

**ПОКРОВИТЕЉ ИЗДАЊА
МИНИСТАРСТВО КУЛТУРЕ,
ИНФОРМИСАЊА И
ИНФОРМАЦИОНОГ ДРУШТВА
РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ**

Издавач

Огранак Вукове задужбине у Баваништу и
КУД „Аца Обрадовић”

За издаваче

академик Видојко Јовић и
Нада Сапунџија

Уредник

Вера Секулић

Рецензенти

др Миодраг Матицки
Јован Тирилов
Љиљана М. Симић

Лектор

Татјана Јанковић

Прелом

Милица Живковић

Технички секретар

Оливера Шура

Фотографија

Душица Богданов

Тираж 2.500

Штампа „Графос” Панчево

Баваниште 2012.

Дани ћирилице
Баваниште 2012.

**З Б О Р Н И К
ДЕЧЈИХ РАДОВА**

ТЕМА: МОСТОВИ

**Огранак Вукове задужбине у Баваништу и
КУД „Аца Обрадовић”**

Ја бих волео да направим мост од Охаја до Србије.
Мост би био леп и дугачак,
а ја бих свакога дана ишао са дедом на пецање.

**Димитрије Петровић, шест година
Кливленд, Охајо**

Др Миодраг Матицки

Предговор

На Спасовдан смо положили венце на споменик очевима ћирилице, светим Ћирилу и Методију у Београду. Налази на сто метара од споменика Вуку Караџићу, на којем пише: „Вуку српски народ!“ Тај споменик Вуку подигнут је највећим делом од лепте ученика, од ученичког динара који су ђаци прилагали. Он се открива сваке године изнова, на Дане ћирилице.

Данас је празник ћирилице у Баваништу. Тај празник траје већ више од деценије и оставља дубоки траг међу младима. Организују га Огранак Вукове задужбине у Баваништу и КУД „Аца Обрадовић“. Баваниште у Дане ћирилице постаје велика престоница младих окренутих култури језика и ћириличном писму.

Састави на тему *Мост* броје на хиљаде радова ученика, селекционисаних најпре у школама из матице и расејања, да би жири Дана ћирилице, у чијем

раду и ја учествујем на своју велику радост, одабрао најбоље саставе и песме за награде, али и оне радове који нису ништа слабији и који подједнако завређују да се објаве. Тако изгледа олимпијада изражајности у српском језику исписана ћирилицом. Посебни жирији издвојили су и приспеле радове у дисциплини краснописа, ћириличног веза и ликовних обрада. Главни гост олимпијаде изражајности било је прошле године слово Ж, а ове слово Љ.

Резултати прошлогодишњих такмичења, састави и песме на задату тему Брат, објављени су у посебном зборнику дечјих радова, боље рећи алманаху, под насловом *Дани ћирилице*. Тај зборник је био представљен на Сајму књига, а многи млади аутори који ће, у то сам сигуран, постати добри писци, имали су тад прву званичну промоцију. Тај алманах показује високу спремност и језичко умеће у изражајности младих. Показао се несувислим наш, мој страх који сам у више наврата јавно исказивао, да електроника, титлови, СМС поруке и економичност мобилног телефона, доприносе њиховом аутизму. Ови алманаси показују да наши млади и те како умеју да говоре и пишу, па се ја, ето, јавно исправљам и младима извињавам.

Зато у Вуковој задужбини, у нашој *Даници*, коју већ двадесет година издајемо по узору на Вуков бечки истоимени забавник и која већ годинама, захваљујући Министарству за просвету и науку стиже у библиотеке свих школа у Србији, већ четири године доносимо богат додатак *Даницу за младе*. Овај додатак је од 2010. године кренуо и као посебно

издање и жеља нам је да у више примерака дође у руке младих. То се већ и остварује, *Даница за младе* постала је дар књига првога реда, приказује се по школама, на Змајевим дечјим играма 7. јуна ове године представиће је ученици ОШ „Никола Тесла“ из Новог Сада, а 30. маја *Даница за младе* биће гост у школама Ужица. У њој објављујемо најбоље прилоге младих који су издвојени на такмичењу у оквиру Дана ћирилице. Тако су се у њој, у рубрици „Деца говоре“, нашли састави и песме о речима: колевка, част, љубав, пријатељство, брат, а у *Даници за младе* за 2013. годину биће то реч мост. Све су то речи окоснице нашег језика, без којих би се језик урушио.

Алманах ученичких радова *Дани ћирилице* и *Даница за младе* једини су периодици за децу који у знатној мери и систематски негују генерације младих списатеља. То су две публикације које обављају значајну мисију на плану неговања културе језика и очувања ћирилице.

Ситуација са периодиком за младе у Србији није сјајна. Превладавају листови лиценцног, конфекцијског типа, а њих имитирају и многи домаћи, што подразумева тематске клишее, предност одавања забави као огради од озбиљних садржаја, да изузем частан пример *Политикиног забавника*, све под изговором: „Деца то воле“. А деца могу, ипак, да заволе оно што им се нуди, најталентованији међу њима могу и сами да креирају тематску и жанровску политику, у шта нас уверавају многи маштовити школски листови које издају ученици са својим наставницима. Досадашње искуство показало је како

млади зрело размишљају, како траже нове форме изражајности и колика је њихова снага када је реч о новим и неочекиваним идејама. Због тога, излазимо с предлогом да идемо корак даље. Да у оквиру активности овог огранка или неког новог, на пример у Рачи Крагујевачкој који се управо оснива, покренемо такмичење младих на темат: *Задата тема одраслима*. Најталентованији млади би тако задавали теме нама, писали би нам писма прозивајући нас, тражећи од нас одговоре, искрену реч о томе какав је наш стварни однос према језику и према нашем националном писму. Какав је однос одраслих према будућности наше земље Србије, како ми видимо будућност младих, искрено и разложно, а не да их затрпавамо фразама без покрића о одливу мозгава и нужности повратка младих у матицу. Да сада ја не задајем теме, нека то буде препуштено младима. Сигуран сам да ће ти састави, та писма, у овим тешким временима да нас раздрмају и разбуде. Били они горки или пуни младалачког оптимизма, њихови састави, или песме, биће лековити.

**Н А Г Р А Ђ Е Н И
ЛИТЕРАРНИ РАДОВИ
УЧЕНИКА ОСНОВНИХ И
СРЕДЊИХ ШКОЛА**

сличица

**Јелена Курица, ученица четвртог разреда ОШ
„Слободан Бајић – Паја“, чланица Литерарне
дружине „Змај у зеленим чарапама“, Пећинци,
прва награда**

МОСТ КОЈИ СЕ НЕ ПРЕТРЧАВА

На свету има пуно мостова,
али су сви они слични.
У ствари, сви осим једног! Мост другарства.
Он је најлепши. Кад га пређеш, осећаш срећу.

Он се врло споро прелази
и врло је дугачак,
са њега лако паднеш,
али се тешко опет вратиш!

Тај мост се не претрчава.
Јер ако се претрчи, до краја се никад неће стићи.
Трчећи се ништа неће доживети.
Тако се неће осетити чари стварања пријатељства.

Осим краја, леп је и почетак и средина и сваки део,
али само ако се полако иде!
Када дођеш до краја моста,
мораш да идеш даље, и да правиш други део њега.
Тај мост мора да се негује као најлепши цвет.

Док га ствараш, уживај и не жури, јер се другарство
стиче полако и сигурно!

**Лука Максимовић, ученик Ш₃ ОШ „Цар
Константин“ Ниш, прва награда**

КЊИГЕ СУ МОСТОВИ ШТО СПАЈАЈУ ЉУДЕ

Читање књиге много ми значи
Јер са више знања свако постаје јачи,
Из књиге се науче многе ствари
Зато књиге читају и млади и стари.

Док читам разне добре књиге,
Одмах нестају све моје бриге,
Кад прочитам неки леп стих,
као да сам јунак из песама тих.

Читају исте књиге сва деца на свету
Читају о свему што се пише,
Књиге су мостови што спајају људе
па вреде и због знања и много више.

И кад деца живе у удаљеним крајевима,
Спојени су вилењацима и змајевима,
И кад их раздвајају различите стране света,
Књиге су њихова заједничка планета.

Срећу, знање и љубав књиге нам дају
Нека то и одрасли и деца знају,
Радост и осмехе оне нам нуде
И нека увек спајају људе.

**Марко Илијевић, ученик трећег разреда ОШ
„Жарко Зрењанин“ Бока, друга награда**

У мојој кући често бура дува,
узбурка се све и заталаса.
Деда и тата галаме, а бака се увреди и ћути.
Ми тада знамо да за све постоји решење!

Стигне мама, све саслуша, насмеши се,
сваком каже лепу реч и смири стање.
Онда бака каже: „Тебе је послао Бог,
да будеш мост између оца и сина мог!“

Питао сам маму: „Какав си ти мост?“
„То се само тако каже, ја сам веза
између ова два света, снаја, супруга и мајка
три детета!“

**Лав Лукић, ученик П₁ ОШ „Никола Тесла“
Београд, друга награда**

Мост је даска на потоку,
Дебло да пређем јаму дубоку,
Мост је челик и бетон преко реке
И телефонски позив из земље далеке.
Мост почиње где ме неко воли,
Завршава се где ме ноге воде,
Он не пушта да самоћа заболи,
Да не траје заувек кад се од куће оде.

сличица

Елена Мечиши, ученица IV₂ ОШ „НХ Симиша Николајевић“ Београд, трећа награда

„Мост!“ Како моћно звучи!

Мостови су као мајке које спајају ћерке и синове са очевима. Мостови нису обичне грађевине од камена, бетона или гвожђа којима се премошћује нека река. Они су руке које спајају обале и људе. Они представљају симбол живота, љубави и пријатељства.

Мостови су међусобно различити. Неки су дугачки, високи, са широким стубовима и прелепим луковима. Неки су мали, равни и не тако леви. Свима им је заједничко то да спајају две супротне обале и људе који на њима живе. Изградити мост значи пружити руку пријатељства и спојити оно што природа није могла да споји. Мост руши све препреке, брише све границе и отклања несугласице међу људима. Лева и десна обала реке, једна насупрот друге, без моста који их повезује далеке су и стране. Њиховим спајањем ствара се златна нит која чврсто повезује људе са две супротне стране. Неки мостови као птице раширених крила већ вековима поносно стоје изнад реке и још увек преко својих снажних леђа пребацују људе са једне на другу обалу. Неки нису

издржали зуб времена, расклимали су се и порушили, а неке су срушили људи да се одвоје и удаље од оних других. Без обзира да ли су читави или порушени, мостови сведоче о неким прошлим временима, људима и њиховим судбинама и догађајима који би се заборавили. Осим што спајају обале и људе, они стварају трајна пријатељства и љубав међу људима, граде поверење и жељу да се живи заједно.

Мостови нису жива бића и не говоре, али ипак имају своју душу. Њихова душа живи све док се преко њих може прећи.

„Мост!“ Како моћно звучи!

сличица

Соња Миљевић, ученица IV₄ ОШ „Дринка Павловић“ Београд, трећа награда

Била сам јако узбуђена. Сутра је Нова година. Питала сам се шта ћу добити од маме и тате. Док сам гледала како светиљке светлуцају на јелки, утонула сам у дубок сан. Следећег јутра затекла сам пуно поклона испод јелке. Отварала сам их један по један док нисам дошла до последњег, оног најмањег. Отворила сам га, а унутра је писало:

„Позивамо те да заједно прославимо Нову годину на новом мосту на Ади.

Твоји родитељи“.

Поскочила сам од среће. Често сам, пролазећи туда, посматрала како праве тај дивни мост, а сада ћу чак моћи и да га посетим.

Пролазиле су секунде, минути, сати, никако да пођемо. Када је часовник откуцао једанаест сати, кренули смо.

Било је лепо возити се по мраку и гледати како цео град светли. Мост је превазишао сва моја очекивања, био је божанствен. Док сам гледала онако велики мост осећала сам се малом као мравић. На моје страшно разочарење била је гужва. Поглед са моста је био предиван, као да се све заледило.

Гледала сам људе како се радују, причају и схватила да мостови не спајају само обале већ и срца људи.

Соња Кнежевић, ученица VIII₃ ОШ „Петефи бригада“ Кула, прва награда

Валовита река. Немирна јој површина. Затрована садашњошћу. Узбуђена од олује људских речи. Таласа моћних попут громава. Препуна мржње. Моћна. Снажна од људских недела. Руши све пред собом. Понела је живот детета које се играло на њеној обали. Узела је живот изнуреног путника који хтеде да се напије из њеног вира. Узела човечност човеку.

Дође река до моста. Постојаног и грађеног вековима. Крвљу и делима. Свако по једну циглу ставио. Река, а у њој таласи заборав који је привила садашњост у своја недра. Удари у мост. Односи цигле ка небу. Руши. Убија мртве. И воли заборав. Које треба темељ прошлости?

На обали реке седи старац. Лице му изборано мудрошћу. Светлост у плавим очима. У њима суза се крије. Беше им светлост у оку. Нада у тами. Вера у безверју. Растка давно изнедри народ. Он постави темеље моста постојаног. Сада виде како се он руши. Виде како га његов народ руши. Гледа их он из даљине. Он пати за њиховим душама. Тугује, јер нема њихових осмеха. Усахли су они попут цвета у зиму.

До Растка муком шепа старац. Брци му густе. Коса му бела попут ове речне пене. И он пати. И он тугује. Он је део народа који сада руши овај мост. Он је подарен том народу да га увелича. Да му осветли

писмо. Да му дарује слово, реч и мисао. Да би му се чуо глас. Високо преко српских планина. Да га учини посебним. Шепа Вук до Растка. И Он је градио овај мост. Он је циглу писма ћириличног њему подарио. Сада виде како се он руши. Виде он плаховиту реку заборава како тече.

До два старца стоји човек. Поносит човек. Геније. Тамне косе, разума бистра и ока чиста. Он им даје светост. Он је народу давно дао вечност. Он је народу рекао да гледа. Он је народу показао пут. Спасао је народ лутања тамом. Никола је ставио циглу светла на овај мост. Рекао је народу да је тама привид. Сада и он гледа пропаст моста. Видео је да народ више не гледа. Видео је да народ лута тамом лажи који му створише неки нови светови. Народ је ослепео. И тражи неке неважне ствари.

А са друге стране моста... Народ. Вришти немо. Гледа потоке крви које је сам створио. Ослепео. Занемео. Оглувео. Испрљао душу толико да је она само кал. Изгубио светост. Изгубио веру... Заборавио народ своје писмо. Туђинца пушта у дом. Заборавио лагане покрете руку док се пише наше слово Ћ. Заборавио народ ћирилицу. Ослепео народ. Не види у тами. Изгубио поклон који давно доби. Струја више не тече њиховом крвљу. Заборавио народ српски за шта је створен. Заборавио да он није ратнички народ. Он је народ културе иако изроди толике јунаке. Он је народ сунца, а не ноћи. Приклонио се народ тамном хоризонту.

Једно српско дете погледа реку. Стишава се. Таласи лагано нежнију песму певају. Народ српски

погледа обалу другу. На њој и даље, без прекора, седе три човека. Гледају их својим топлим, нежним очима. Полако стављају руке у реку. Покушава да их прогута, али брзо се смирује. Смањује таласе. Преко реке кроз време, кроз ратове и пропаст одјекују гласови прошлости. Долазе до народа. „Ми кроз вас живимо. За вас смо живели. Због вас стварали. Мртви, због вас земљом ходамо. Због вас се боримо. Заборавите заборав. Он није вечан. Пружите нам руке. Зашто мрзите? Волите грумен овај који семена има... Вратите се из незнања“.

И народ зарања руке у реку. Преплели се прсти мудрости старе и младости изгубљене. Из ње израња нови мост. Јачи. Издржљивији. Вечни. Мост руку и заборав. Веза историје и садашњости. Веза мртвих и живих. Веза звезда и неба. Мост високо подигнут к небу.

На њему дете.

Сличица

Ана Спасојевић, ученица VII₆ ОШ „Милан Ђ. Милићевић“ Београд, прва награда

Било је то негде далеко,
Неког је, кажу, чекао неко.
На обали, сам, уз шум реке,
Гледао је у земље далеке.

Мисли су хтеле, тамо преко,
Да љубав пруже и загрљај неком,
Да погледом кажу хиљаду речи,
Али је реку тешко прећи.

И реч и уздах и поглед и мисао,
Све то ка другој обали тежи,
Јер ће тамо тек добити смисао,
Јер нада на другој обали лежи.

Било је то негде далеко,
Неког је, кажу, чекао неко.
На обали, сам, уз шум реке,
Саградио је мост до земље далеке.

Премостио је реку, и није стао,
Градио је мостове и људе спајао.

Мали и велики, дрвени и гвоздени,
На селу и у граду, у шуми и на планини,
Сви су људском руком створени,
Да спајају у тишини.

Свачији и према сваком једнаки,
Живи док се преко њих прелази,
Читави или порушени,
Симбол су слободе и љубави.

Било је то негде далеко,
Неког је, кажу чекао неко.
На обали, сам, уз шум реке,
Гледао је у МОСТОВЕ далеке.

И реч и уздах и поглед и мисао
Преко моста добише смисао,
Јер мостови нам нову наду буде,
Јер мостови су руке што спајају људе!

сличица

**Тијана Милетић, ученица V₃ ОШ „Вук Караџић“
Књажевац, друга награда**

Чаробан мост саградићу ја.
Скакаће од радости деца сва.
Не верујете, претпостављам, драги моји,
али, у мени, заиста таква жеља постоји.

Од истока ка западу, са севера ка југу
чаробни мост и ја отерали бисмо тугу.
Горких суза на овом свету бити неће,
има ли од тога, питам вас, радости веће?

Ношен разиграним ветром мост мој,
делиће срећу и благостање деци свој.
Прегршт црних, белих и жутих руку,
заборавиће на бол, јад и муку.

Мост и ја, као два добра друга, права,
трудимо се да нам сва деца буду здрава.
Образи румени, поглед бистар и јасан,
ори се смех наш, дечји и гласан.

Укусан хлеб, поврће и сласно воће,
поклонићемо свима који то хоће.
Чоколаде и бомбоне за свако дете,
ма, нестаће глади са ове планете.

Љубав бисмо, верујте, сејали свуда
да зли и охоли људи не шетају туда.
Политичарима бисмо нашли послове нове,
јер мир их са свих страна света зове.

Заједно бисмо расли са дрвећем и цвећем,
књигама и оловкама тежили знању већем.
Око Земље би се играло коло шарено,
то је оно што жели ово срце малено.

Није ово бајковита прича нека,
већ жеља која остварење чека.
Такав мост постоји, заиста, и на јави,
нигде другде – у срцу је твом и глави!

...

Сунца полако на починак се спрема,
а малој, радозналој Тићи се дрема.
Храбро она своју баку чека
не би ли пала још прича нека.

Одзвањају речи као капи кише
и одједном их је све више и више.
Поклања унуци нешто сасвим ново,
о животу веома важно, важно слово.

"Тићо, девојчице моја мала,
знати праве вредности није шала.
Човек је свашта подигао и саградио
али је сам себе мостовима наградио.
Важнији су од кућа, вредност им је велика,
било да су од дрвета, камена или челика.
Вековима поносни лукови над водом стоје,
минуте, сате, дане – они неуморно броје.
Чувари језика, писма и традиције наше,
зато их се људи без срца и плаше.
Различити, ћутљиви, као једно заједно живе,
њиховим немим причама сви се диве.
Свуда на свету мост повезује и спаја
и не служи ничему што је зло и раздваја.
Мост служи да се машта, у небеса да полетиш,
мост служи да се дружиш, и кад треба да се сетиш.
Мостови су речи, дела жеље, вера, нада
да ће целом планетом љубав да завлада.
Они су тежња и напор на животном путу том,
да савладаш препреке ка циљу свом.
И не заборави, мораш наћи мост онај прави,
корачај према њему и по њему у сну и на јави.
А када пронађеш свет сасвим, сасвим нови,
не заборави свој мост, опет га позови!"

Док уморне окице тону у сан,
Тића је спремна за нови дан.
Саградиће мост око планете ове,
то се правом срећом зове!

**Теодора Цветановић, ученица седмог разреда ОШ
„Деспот Стефан Лазаревић“ Бабушница, друга
награда**

МОСТОВИ У КОЈИМА СЕ КРИЈЕ „Љ“

Захваљујући ученом Грку
И нашем драгом паметном Вуку
Имамо нашу дивну азбуку
Најбољу на свету
Најједноставнију
Разумљиву најмањем детету
А Б В Г Д Ћ Е Ж З И Ј К Л Љ...
Сваки глас један мост!

А Љ? Е, то је то!

У овом слову, у овом гласу крију се стубови, лукови и ограде свих мостова. И оних највећих који стражаре даноноћно над неосвојивим кањонима и хучним рекама, и оних најмањих који сањаре негде у сеновитим шумарцима и планинским пропланцима, постављени преко брзих скакутавих поточића.

Све њих везује ово Љ. Испуњава сваку њихову пору. Чини суштину. Најпре је становало у њиховим творцима – мајсторима, који су, док су их градили,

имали у себи то велико **Љ**, а онда су, кад су полазили оставили семе тог **Љ**.

И никла је **ЉУБАВ**. Носе је у себи и дарују несебично свима.

Јер **ЉУБАВ** је, у ствари, прави и највећи мост на свету. Она спаја све: и људе разних вера, боја, размишљања; њихове погледе, срце; и природу, и универзум, и прошлост, и садашњост и ...

Испружи се и постане чаробни мост другарства!

Начини се зачас у бисерни мост пријатељства!

Незамисливо брзо спаја неспојиво и осваја неосвојиво.

Низбрдице и странпутице премости у трену; веже неку будућу мисао за драгу успомену...

Без таквог моста ништа не би имало смисла, нити вредности.

Знам сигурно. Осетила сам безброј пута.

Да бих стигла до своје баке и деке у селу, морам прећи један прелеп зеленооки, али плаховит поток, премошћен пошироком буквом која представља мост. Кад пружим први корак, и станем на брвно, осетим нешто у мени затрепери и као да ме подигне; добијем крила...

ЉУБАВ је чекала и радосно ме пренела са једне на другу обалу.

Зна она да ћу и ја својим доласком обрадовати моје најмилије и ублажити им самоћу.

Мостови су незамисливи без **Љ**.

**Анђела М. Андрић, ученица ОШ „Браћа Барух“
Београд, трећа награда**

(НА ДРИНИ ЋУПРИЈА)

Кроз много градова
протиче река Дрина,
али само у Вишеграду
она круну има.

Ћуприја је лепа краси
као и пролазници
што се мало одморе
на њеној тераси.

Ту се некад кафа пила,
пушиле луле дувана,
договарало, пазарило,
а и удавило.

Сада туристи туда ходе,
фотографишу се и
свако својим
путем оде.

Иво је туда ходио,
недалеко живео,
мислио и писао
сваку своју мисао.

Сада крај ћуприје
његов споменик
стоји и као ћуприја
године броји.

Као мајка својој деци,
тако и ћуприја
својој реци,
заувек верна
остаје.

**Бојана Бадрић, ученица VIII₂ ОШ „Бора Радић“
Баваниште, трећа награда**

Сви се родимо исти, а онда одрасли постанемо,
отуђимо се, против браће устанемо.
Кажу да смо лоши због неких из наших редова
или да смо добри јер су други били пре тога.

Зашто постоје народи, ако су ту људи?
Чему ратовати кад мир живот буди?
Зашто се толико застава на ветру вијоре?
Кад постоје наше, зашто мора и моје?

Сви смо ми исти, само друге боје,
сви смо ми глумци, а срећан ретко ко је.
Иако нисмо сви са овог меридијана,
срце исто куца и то нас спаја.

Мост што нас повезује, историја то је,
камење тог моста су све наше боје,
ограда заштитна је анђео с неба,
река нам је препрека – сви ратови света.

Марија Димитријевић, ученица петог разреда ОШ „Др Арчибалд Рајс“ Београд, трећа награда

Мој је језик мој мост

Језик неког народа је посебан дар. То је нешто најдрагоценије што сваки народ поседује. Ма колико била сиромашна земља у којој живиш, она је ипак богата јер има свој језик којим се поноси. И није важно колико људи говори тим језиком, да ли је то енглески, шпански, кинески, којим се служи више од половине становника наше планете, или је то језик којим говори тек неко племе у Африци.

Мој језик, српски језик, веома је леп. Једноставан је – једно слово један глас – а ипак тако сложен. Користиш се њиме, нижеш речи као бисере у огрлици, водећи рачуна какав крај ће да буде. Некога та ниска речи обрадује и утеши, некога растужи. Некада се претвори у вијугаву лаж, некада заблиста као истина. Некад веже људе као најјача стена на свету, некада их растави заувек. Имаш пуно могућности да мењаш бисере, а да смисао остане исти. Док пишеш речи или причаш, можеш да се играш убацујући реч у реченицу, као у празно место слагалице. И на крају добијеш савршен склад.

Мој језик је златна јабука коју, љуштећи мало по мало, упознајем све боље. И радујем се новим открићима. И уживам у могућностима које ми пружа.

**Вукица Рашић, ученица VIII₅ ОШ „Октоих“
Подгорица, трећа награда**

Ријечи и мостови су споне међу људима.

Довољна је једна права, лијепа ријеч изречена на правом мјесту, у правом тренутку, правој особи па да све буде другачије. Та ријеч биће довољна да изгради мост љубави, повјерења и пријатељства. Овакви мостови се брже граде ако обије обале избаце по пјенушав вал њежности. Када се додирну, настаје чаролија.

Поред ових постоје и они прави велелепни мостови, ремек-дјела архитектуре, симболи градова. Али постоје и козије ћуприје на којима се и данас налазе два тврдоглава јарца који инатећи се губе све. Некад помислим да смо и ми дјеца мостови јер повезујемо прошлост, садашњост и будућност.

**Урош Видовић, ученик I₂ Земунске гимназије,
прва награда**

„Не знам шта да вам кажем. Сат времена, до највеће битке у нашим животима, све се свело на данас. А ми... или ћемо се борити као тим, или ћемо бити прегажени! Знате, када одрастете, неке ствари вам се одузимају... То, то је део живота. Али, то схватите, тек када одрастете. Схватите да се живот садржи од центиметара. Јер у обе игре, и животу и кошарци, танка је линија између успеха и грешке... Мислим... пола центиметра преспоро или пребрзо и не успете да ухватите лопту... центиметри који су нам потребни су свуда око нас! У овом тиму, ми се боримо за те центиметре. Јер знамо, да када сакупимо све те центиметре, то ће да направи разлику између победе и пораза! Сада, ја не могу да то учиним за вас, превише сам стар. Морате да погледате саиграча до себе, погледајте му у очи! Ја мислим да ћете видети момка који ће ићи по тај центиметар са вама.

Видећете момка који ће се жртвовати за овај тим, јер зна, да кад дође до окршаја, ви ћете урадити исто за њега! То је тим момци! Сада, хоћемо ли да

победимо? Тако сам и мислио... Идемо сви... Ко је најбољи? – ЗЕМУН!“.

То је то... Све је спремно! Тренер нам је одржао мотивациони говор како би нас што боље припремио. Остало је још 56 минута до финалног окршаја. Крећемо да терену не би ли се што боље загрејали. Препуне трибине, атмосфера незамислива.

Окрећем се ка делу где су смештене породице играча. Сви су присутни, од бабе, преко стричева и кумова, па све до прве комшинице. Сви су ту... осим њега, осим мог оца!

Мој отац је најгори на свету! Не могу да верујем да му је битнији *пословни ручак са странкама*, него да дође да ми пружи подршку! Мада... што ли се ја нервирам због тога? Зашто ли се ово разликује од било које друге ситуације у којој је посао ставио у први план у односу на мене? Потпуно је идентична ситуација као када није дошао да ме испрати на аеродром за пут на Европско првенство у Литванији, јер му је у госте долазио директор банке. Можете мислити... „директор банке“! Или када је заборавио на мој петнаести рођендан, јер је тог дана морао да иде на неки пословни састанак. Како туђи очеви увек стигну на утакмицу? Ево на пример, Митровићев тата није пропустио ниједну утакмицу од почетка сезоне, а такође је послован човек, директор „Мерседеса“! Или пак господин Јовановић, не само да гледа све утакмице, већ је увек најгласнији и највише нас бодри! Он никада не би пропустио прилику да време проведе са сином, зарад вечере са могућим пословним сарадницима. Волео бих да мој тата престане само да

мисли на себе, и почне да размишља како се други осећају!

Ево већ је пола осам. Још пола сата до почетка утакмице, и наравно, од мог оца ни трага ни гласа. Не знам зашто, али ова прилика је посебна. Никада нисам осећао такву стрепњу и напетост, никада се нисам ни превише обазирао на то, али, иако знам да се неће појавити, непрестано се осврћем не би ли којим случајем видео познато лице на празном седишту поред маме. Стално ми је одзвањало у глави: „*Зашто Уроше? Зашто размишљаш о њему? Није вредан тога!*“. Почео сам да размишљам... **-туп-** ... нешто ме је ударило у главу! Толико сам се замислио да нисам приметио лопту коју ми је на загревању тренер бацио. Погледао сам лопту, и у том тренутку ми се сећање вратило 10 година уназад. Сетио сам се свог шестог рођендана, и поклоне увијеног у јарку љубичасту хартију са машинцом на врху, коју сам добио од мог оца. Била је то лопта, али не било каква лопта, била је то моја прва кошаркашка лопта! Од тог дана створила се моја љубав према кошарци, све захваљујући... па морам да признам... мом оцу. Пробудио сам се из транса. Још седамнаест минута делило нас је од почетка финалне утакмице. Наравно, седиште између моје маме и мог брата је празно. Наставио сам са загревањем трудећи се да не размишљам о претходним мислима. неколико секунци касније чуо сам туп ударац са трибина. Погледао сам да видим о чему је реч и видео девојку на ролерима која продаје семенке, како лежи на поду, очигледно се саплевши о степенице. Поново сам се загледао...! Сетио сам се

лета 2006. године, када сам сваки леп дан проводио на земунском кеју, на ролерима, у друштву тате који је покушавао да ме научи да их возим. Ролере никада нисам научио да возим, али је то било једно од најлепших лета, јер је сваки одлазак на кеј са татом представљао авантуру која је започињала малим гурањем (не би ли добио залет), затим вожњом и падањем (наравно), и завршавала се одласком у најближи кафић на топлу чоколаду. Иако сам годинама касније ишао сам у тај кафић, топла чоколада никада није имала тако божанствен мирис и неоодољив укус као тог лета, на ролерима, са мојим татом. Огласила се судијска звиждаљка. Остало је још три минута до почетка утакмице. Морао сам да се сконцентришем на утакмицу. Али то није било могуће! Непрестано сам гледао на празно седиште на трибинама, ишчекујући немогуће! Много би ми значило када би мој тата дошао! Нема везе што ме није испратио на аеродрому, или што је заборавио мој рођендан, ништа нема везе, само бих волео да је ту, сада, када ми је најпотребнији. Тренер нас је позвао да седнемо на клупу за последњи договор. „Уроше, сконцентриши се, Уроше, сконцентриши се...“ понављао сам у себи. Судија је дао знак. Изашли смо на терен спремни да се боримо до победе. Помирио сам се са судбином, нема га, неће доћи! Бацио сам последњи поглед ка пуним трибинама пре подбацивања лопте, и поглед ми се задржао на улазним вратима! Видео сам препознатљиве црне мокасине, белу кошуљу и сиви сако. Био је то ОН! Дошао је!

„Каква утакмица! Звезда води са два поена разлике 22 секунде пре краја, лопта је у поседу Земуну...! Земун тражи тајм-аут! Изгледа да нас чека веома узбудљива завршница! Каква је ово утакмица...!“.

Окупили смо се на средини терена, са тренером у средини. Добио сам инспирацију да узмем лопту, сачекам до пет секунди пре краја утакмице, и пробам да погодим тројку. Тајм-аут је прошао! Све је било као у филму, неизвесна утакмица, последње секунде и шут за победу... Само што сам ја овог пута имао додатну енергију и самопоуздање које је допирало са посебног седишта на трибинама. Изашао сам на терен и погледи су нам се сусрели. Насмешио ми се осмехом који је говорио: „Верујем у тебе сине!“. То ми је било довољно... „Десет секунди до краја, Видовић чува лопту! Изгледа да се екипа Звезде одлучила да не прави фаул! Седам, шест, Видовић креће ка кошу! Звезда је одрадила лоше преузимање! Четири, три Видовић ће покушати из велике удаљености за три... ИДЕ ТРОЈКА! ВИДОВИЋ ЈЕ ПОГОДИО ТРОЈКУ УЗ ЗВУК СИРЕНЕ! ЗЕМУН ЈЕ ШАМПИОН!".

- „Чудна ствар је та жудња и потреба за људима који су нам битни у животу. Чудна су та осећања, ти међуљудски односи који нас повезују у тренуцима када нам је то најпотребније. Ма колико био љут или разочаран у особу која ти значи, ваша повезаност, ваши мостови не могу бити тако лако срушени, и ма колико оскрнављени били, подсвесно теже обнављању, теже јачању веза. Ја сам тек сада то схватио... Драги тата, волим те!“ -

**Лазар Нисић, ученик III₁ Гимназије „Вук
Карацић“ Лозница, прва награда**

Ја и данас памтим, јасно кô да гледам
као да се време на тренутак врати.
Или можда сањам, ма ко ће га знати,
изнад тихе реке дрвени мост један.

Јер прошла су многа лета и пролећа
од кад сам на њему снивô слатке снове
нестварне кôо звезде што на небу плове
нежне попут росе и мирисног цвећа.

Мостове сам многе прешао до сада,
велелепне, горде, дивне као сан,
ал' све бих их дао за још један дан
на дрвеном мосту где сјај звезда пада.

Да ми очи опет буду пуне сјаја
док са њега гледам у облаке снежне,
лаке попут мисли, као сузе нежне,
са дрвеног моста мога завичаја.

**Кристина Арсенијевић, ученица првог разреда
Гимназије „Бранко Радичевић“ Стара Пазова,
друга награда**

Шетали смо, обале исте, румени у лицу...
Мислили смо да сви виде црвену боју
наше љубави чисте,
ону исту коју започесмо, тек са неколико слова,
када смо почели виртуелну везу, мостом наших
СМС-ова!

Кад сам угледала дечака Зокија
где игра фудбал поподне цело,
заруменила ми се чак и "Нокиа"
и нека језа прошарала тело!

Код киоска сваког дана
чекала сам прилику праву
кад ћу видети два ока знана
и његову тренерку плаву!

Пролазила сам тамо вечери сваке
не бих ли њега потајно чула,
ал' једно вече, он купује жваке,
ја рекох: „Молим допуну за један, пет, нула“.

Већ сутра на часу он седе ближе,
чекао тренутак да храброст скупи,
порука тад ми на мобилни стиже:
„Чекам те у парку на првој клупи!“

И не би краја тад мојој срећи!
Сада смо заједно, и све у свему
– рачун за мобилни све нам је већи,
СМС мени, ја СМС њему!

Јована Перановић, ученица I₁ Земунске гимназије, друга награда

Мостови нису само обичне грађевине које су направљене на местима које природа није могла сама да споји.

Они су руке које спајају обале и људе, представљају симболе љубави, живота и пријатељства. Многи мостови већ вековима усправно стоје попут најлепших птица раширених крила и пребацују људе са једне на другу страну. Неки нису могли да издрже зуб времена па су као уморне птице спустили своја крила. Друге мостове су срушили они који желе да одвоје људе. Без обзира да ли су стари или нови, високи или ниски, они сведоче о прошлим временима, људима и њиховим судбинама. Од свега што је човек до сада саградио ништа није важније од мостова. Некада и за трајно и дуго познанство и пријатељство кажемо да је као мост, мислећи на сигурност, узајамно поверење и поштовање. Мост има јако велику улогу, месту у коме се налази даје сјај и ведрину, а људима који преко њега прелазе представља корист.

Мостови нису жива бића и не говоре, али имају душу. Њихова душа живи и живеће све док се преко њих може прећи.

**Јелена Бјелобрк, ученица I₆ Хемијско-медицинске
школе Вршац, трећа награда**

Варош мала, још мања река,
Могла бих да је прескочим из места,
али мостова има доста.
Нека их ту, да се река не разузда
И погрешним током крене,
Да је ветар не расплете,
Нек се на сваки педаљ једна ћуприја задене.
Такви смо ти ми из Вршца,
Свако свој мост има!
Онај лево, то је Тошин,
Он ту свог унука да пеца учи.
С другог се моста Перса смеје:
„Ма мани се, деране, ћорава посла,
Месић рибу видео није,
Ту се само жабе вију!“
То чуле комшије друге,
Па ће да је демантују:
„Немој, Персо, тако!
Сећаш се једне године
Месић је надошô, па је тај твој мостић
Ко крофну подигао.“
"Јесте, јесте,

На овом мосту је и крофни било,
Маковњача и бундевара,
Али риба...! Јок!“
Тамо негде с петог или десетог
Музика се чује,
Скупиле се комшије и ватру запалиле,
Па уз хармонику запеваље.
Где је ватре и музике,
Ту има и вина,
Хвала Богу, у Вршцу потоцима тече.
Тако, сваки мост своју причу има,
А ово је прича о Вршчанима
И њиховим мостовима!

сличица

**Александра Грујић, ученица II₁ Гимназије
Вуковар, настава на српском језику и ћириличном
писму**

Далеко од куће, далеко од рода,
а дели нас само Дунав, хладна вода.
Дивна поља златна зорама ме зову,
пева гуслар: „Сине, врат' се своме кову!“

Теци реко, теци, до мајчине баште,
ти, што потече из суза моје маште,
прођи испод моста што ме с браћом веже,
сети обичаја што прашњави леже.
Подсети нас своде небескога моста,
на јуначку прошлост, где нам храброст оста,
на све наше лепе манастире свете,
дивне орлове над Србијом што лете.

Крила су им бела, кô Косовке лице,
Почујте сви браћо усклике те птице.
То говоре преци залуталом роду:
„Једино је вера светионик броду!“

Венац мостова јединства исплетимо,
расејана чеда мајци доведимо,
разбуктајмо очију наших древни плам,
сложна срца народа најлепши су храм.

Миа Кирковић, ученица I_d Гимназије и економске школе „Бранко Радичевић“ Ковин, трећа награда

Као гепард у трку, грациозан, пропео се, обгрливши две земље, два тврда грумена. Расплео се, разгранео, издужио. Стоји тако снажан, стамен и светлуцав, не знаш да ли је у води или се виноу пут небеса.

Као руке да је раширио да ухвати звезде, да додирне тамни свод и безброј је капљица росних што светлуцају на његовој кожи, а он онако прилегао, растегнуо се преко лење воде, па хвата уздахе ветра и хладне дахове зиме, упија их порама и тихо јеца, сапет од терета што га газе и времена што га носи.

По њему играју звезде светлице, сунце његовим сводовима кружи, рука га човекова створи, да нам буде, да нам служи.

Корачале су њиме војске и освајачи, своју су чежњу катанчићем закључавали заљубљени ђаци и под њиме се састајали и растајали од љубави и живота. Ту је рођен године да броји, да и неспојиво чврсто споји, да обале и људе веже загрљајем својим.

Екатарина Михајловић, ученица четвртог разреда Средње школе Рогатица, трећа награда

Мукла тишина путује безданом бола. Немили вјетар кида успомене, вртоглавно носи исцијепане слике и претвара их у прах. Прошлост навире и опседа мисли као зли дух. Усне се дрхтаво раздвајају, али крика нема. Страх је јачи од жеље за слободом. Очи су празне, бол је из њих избрисао боје. Мисли јуре, роје се, сустижу и преплићу у масивне окове душе.

Сивило... Танке силуете лебде над крвавом земљом, уморно трагајући за осветом. Ваздух је мучан и тежак од патње, од јаука хиљада беспомоћних душа, од кајања... Сваки додир леди крв у жилама и отвара нове ране. Тама... Хиљаде људи гази исту земљу, удише исти зрак, гледа исто небо тражећи молитвом свог Свевишњег... Хиљаде људи, тако истих, а тако посебних, живјели су раме уз раме, повезани невидљивим нитима. Дијелили су срећу, бол, истинску љубав... Њихове разлике су их везале, али крхко и опрезно... Одзвања дјечији смијех, босе

ножице газе меку траву... Они не знају за предрасуде. Десет малених прстију, чврсто испреплетених... Вријеме капље и разлива се у бујици успомена. Заглушујућа бука, болни крици, беспомоћно испружене руке, плач... Крв постаје пепео. Свака душа има свој непробојни бедем иза ког дрхти као лист на вјетру. Погледу се сусрећу и очи препознају, али у њима је сада нешто мучно, отуђено и хладно. Хиљаде људи гази исту земљу... Хиљаде страница... Нити су покидане и треба много времена да се опет осјети повезаност. Мостови изнад болног амбиса прошлости полако се спајају, склапајући хаотичне дијелове мозаика.

Осјећамо их цијелим својим бићем. У нама топе ледене оквири и руше све зидове. Ти дивни спојеви различитости ослобађају нас бремена, које нам је одузимало дах. Уче нас да, иако се не молимо истом Творцу, сви пружамо руке истом небу, тражећи спас. Иако немамо исте коријене, имамо исту земљу. Они који се усуде да корачају мостовима, имају прилику да виде другу обалу. Људима нас не чине страна свијета којој упућујемо своје молитве, већ емоције, без којих би срце било само празна љуштура. Смијех и плач су исти на свим језицима. Градимо мостове и цијели свијет ће бити наш дом.

сличица

Б И С Е Р И
ОДЛОМЦИ ИЗ ЛИТЕРАРНИХ РАДОВА
УЧЕНИКА ОСНОВНИХ И СРЕДЊИХ ШКОЛА

**Анђелија М. Андрић, ученица VIII₃
ОШ „Браћа Барух“ Београд**

Мостови,
издигните се изнад свега,
спојите обале,
спојите нас.
Спојите љубав,
спојите веру,
спојите наду,
спојите све заљубљене
у Београду,
у Паризу,
у Нишу,
у Вишеграду...

**Тамара Арсић, ученица четвртог разреда
ОШ „Свети Сава“ Панчево**

Моја мајка је као небо чиста,
она је чврста кô стена,
њен образ и у мраку блиста,
Руши препреке и мостове среће гради,
неуморна је, и дању и ноћу ради.
Моја је мајка мајска ружа што мирише,
она је светлост сунца, и много, много више.
Њене су руке меке и свила им није равна,
а очи црне и чудне, као да у њима спава тајна.
Она ме чува од сваког зла и туге,
у њеном загрљају спавају боје дуге.

Када ме милује по коси, осећам радост у души.
Моја мајка не дозвољава ником да ми снове руши.
Она као војник на мосту брани мој свет
од таме и зле среће,
кроз маглу и буру она храбро броди,
кроз живот ме тихо, ненаметљиво води.
Мамине руке су мостови што ме чувају
од хладноће мутних вода,
подижу у висину до сјајног плавог свода,
негују и хране снагом од детињства до одраслог доба.

Славица Бајац, ученица шестог разреда ШОСО „Милан Петровић“ Нови Сад

Заслепљујућа зимска белина и ветар који је носио и лепио снег на мене нису успели да скрену мој поглед са сунца које ме је пратило, покушавајући да ме огреје.

Та линија топлоте, која се борила са облацима, изгледала ми је као мост који на другој страни крије оне дивне и топле дане.

Корачам даље. На образима осећам додире сунца. Све сам ближе другој страни. Скрећем поглед, гледа ме млада љубичица. На њу се наслонио нарцис, као да се грле и заједно радују. Шире се пријатни мириси. Тамо су баке извеле унукe у шетњу. Чује се дечја цика и цвркут птица. Ту је и један дека, који је, с рукама на леђима, изашао да с неким поразговара.

Напокон стижем и ја. Скидам своју претешку јакну, бацам је и мислим: „Напокон сам слободна!“

Јелена Бјелобрк, ученица I₆ Хемијско-медицинске школе Вршац

Испод дуге прођи,
срећа те сигурно чека.
У равници дуга мост дигла
у винограде и жита крајеве забола.
Под руку машту и снове понеси
и по мосту у шетњу крени.
За љубав ти не брини,
она се сваком деси
зграби је и у висину баци
да од дуге боје покупи,
мост и себе њима обоји
као искрице пред очима
док се љубиш.

Никола Боровчанин, ученик седмог разреда ОШ „Свети Сава“ Београд

Ту на мојој обали беше једно велико село, пуно добрих и вредних људи. Живели су у миру и слози. На другу обалу дођоше људи из далека. Путовали су преко брда и долина, потока река и ливада. Кад стигоше до обале, даље не моглоше, ту и остадоше. Направише село у свему налик на оно преко реке. Чак су и истим језиком говорили. Често су стајали и једни и други на обалама мојим, али нису могли прећи моје узбуркане таласе. Говорили су гласно дозивајући се. Кад музика са сабора засвира, играло се на обе стране.

У једном селу беше више момака, а у другом лепих девојака. Гледали су се преко реке. Често бих у својим таласима скривала њихове уздахе чежње. Заљубљивали су се, а ни за руке нису могли да се ухвате. Ја бејох граница њихове љубави и симбол чежње и раздвајања.

Једног летњег дана, кад је завршио све послове, један момак набави чамац те реши да пређе на другу страну обале. Веслао је упорно и жељно. Ја бејох препрека до среће. Необуздана и брза, дизала сам таласе. Он, неискусан и млад, није ме могао савладати. Чамац се преврну и вир га повуче у моје дубине. Остаде девојка као цвет, увео... Гледала је у моје немирне таласе и у тренутку, неутешно плачући, скочи у моје вирове. Нестаде и она у мојим недрима.

Оба села се завише тугом. Смех са лица нестаде, музика и игра утихнуше. Све је живо, а опет замрло.

Туговале су и птице и рибе, трава и жито...

Пролазили су дани. Сећам се, беше сеоска слава и људи се окупили око цркве. Сажали се Сунце над судбином људи те замоли Небо да пусти кишу. Киша паде. Сунце засја јако, провуче зраке између кишних капи... Појави се дуга! Људи су у чуду посматрали светлост са небеса неизмерно лепих боја. Дуга се полако примицала селу. Чули су се уздаси дивљења. Извила се нада многим и својим крајевима дотакла обе обале. Беше то величанствен лук. Људи су веровали да им је лук дар са неба. Дуго су се они трудили да ме премосте и направе свод и лук сличан дуги. Радили су вредно и упорно.

Не прође много а крајеви са обала се спојише у загрљај. Беше то мост који им даде крила, храброст и слободу. Избрисаше границе и спојише судбине.

Женили су синове и удавали кћери, ишли једни другима на славе, кумовали и крштавали.

А легенда о мосту чувала се и преносила с колена на колена.

Никола Војводић, ученик IV₁ ОШ „Мића Стојковић“ Умчари

Испричаћу вам причу
коју је причала моја бака.

Желела је дечака,
али је добила пет ћерки.

Оваква имена им је дала:

прва се родила тетка Коса,

била јој на рођењу дуга црна коса;

друга се родила моја тетка Жељка,

велика жеља за дететом мушким;

трећа на свет дошла је моја мама Нада,

надали се сину, својој нади тако име дали;

После ћерке треће баки било доста,

желела је да стане, али дека није,

па се родила моја тетка Стана.

Пета се родила моја тетка Мира.

Помирили се са Божјом вољом.

Пет ћеркица, пет срећица,

пет мајчиних љубимица,

пет мајчиних брига,

стасало до књига.

**Милана Вранчић, ученица VI₁ ОШ „Јован
Јовановић Змај“ Сремска Каменица**

Мостови имају душу саткану од бисера мудрости, од свилених нити бескраја. Радују се људима, деле њихове судбине, склапају пријатељства, живе у загрљају реке, таласа, рибарских мрежа, сликара и песника.

Мостови у себи крију огромну снагу, моћ над реком и људима, моћ над временом. Испод њих вијугају реке, по њима ходају људи, јуре возови... Око њих су пешчане плаже, шкољке, уснули врапци, паљеви нагрижени временом...

**Горана Грујин, ученица VII₃ ОШ „Светозар
Милетић“ Лок**

Желим да се зли људи никада не врате и да нам више нико никада не руши наше мостове.

**Никола Делић, ученик VI₄ ОШ „Васа Чарапић“
Бели Поток**

Мостови могу спајати две обале, два града, две државе, два острва.

Али постоје и мостови који спајају два срца, две душе.

Сваки мост има два краја.

**Лука Драгићевић, ученик I₂ ОШ „Димитрије
Тодоровић Каплар“**

Имам план врло прост,
решио сам да преко речице направим мост.

На другој обали је мој другар, а овде ја,
само нас речица раздваја.

Кад мостом спојим обале две,
позваћу друга у госте код мене.

Пружене руке мост ће да споји,
дођите да се играмо, другови моји.

**Тамара Ђорђевић, ученица VI₁ ОШ „Васа
Чарапић“ Бели Поток**

Живот је коцкица леда
и крхки комадић стакла
који нас дели и спаја од раја и пакла...
Мостови наши беху чврсти и јаки,
мислили смо да их неће срушити опаки...
Једна зла сила баш то је урадила...
Многе људе раздвојила,
а мржњу и освету спојила...
Много понижења и увреда,
у срцу бол и туга.
Дуго су људи чекали,
после дима и ватре,
да прође беда
и засија дуга.

Срце се тада отвори,
душа плаче и говори...
Радници граде и дању и ноћу,
спајају МОГУ и ХОЋУ.
Време је за истину
- нови мостови у вис да се вину
и лепотом својом сину.
Новограђеним мостовима
спојили смо прошлост са сновима!

**Бранко Исаков, ученик ОШ „Др Јован Цвијић“
Зрењанин**

Учим малог бату
вештоме занату,
бројеве да пише
и да зна највише!

Он то ништа неће,
стално се окреће
за игром, за песмом,
за лутком и лоптом.

Упоран сам ја,
већ да броји зна,
научиће све
кад напуни две!

Јована Јањић, ученица Економске школе Чачак

Камени цинови који имају срце. Случајно су раширили руке и тако спајају све разлике међу људима. Остаће вечно да стоје заглибљени у мутној води. Њихов посао би био проклето тежак да немају душу. Да немају танану нит разапету између стубова и челичних конструкција. Када год осете лагане кораке детета које тек учи да хода, мостови постану срећни што постоје. Мост постане срећан у трену када се два пријатеља загрле на њему. Насмеје се када заљубљени гледају залазак сунца наслоњени на његову ограду. Тако мостови свакога дана добијају нове разлоге, нове тренутке који сведоче о важности њиховог постојања.

Али, постоје и неки други мостови које свакога дана градимо и рушимо. То су мостови између нас и других људи. Ти мостови су важнији од челичних цинова на рекама. Ти мостови се граде од речи, ваздуха и праха. Те мостове градим и рушим у сваком часу, можда баш у овом тренутку успем да створим један нов мост. Они могу бити дуги читаве миље, напросто, они могу бити бескрајни, баш као што су бескрајне речи и тренуци уткани у њих.

Не смемо допустити да наше мостове прекрије заборав. Не смемо дозволити да се обоје у сиво.

Мостове у нашим животима руше лаж, мржња, похлепа, љубомора... Када год осетим нешто од тог у свом срцу, знам да сам изгубила један мост. Дуго потом жалим за њим.

Зато је много лепше градити их. А они се граде од осмеха, сасвим обичних, искрених осмеха.

У трену када си радостан због туђе радости,
погледај боље, успео си да саградиш један нови мост!

**Милица Јарић, ученица VII₂ Гимназије „Јован
Јовановић Змај“, Нови Сад**

...Све док налазиш срећу у тузи,
док још налазиш добро у злу,
ти си срећан човек и твој живот је бајка,
ти ниси у кошмару, већ си у сну...

**Милица Јовановић, ученица петог разреда
ОШ „Др Арчибалд Рајс“ Београд**

Један део мога срца је увек тамо изнад метохијске
равнице. Изнад града Пећи, који никад нисам видела,
изнад гробова мојих предака.

Тамо далеко је гроб татине баке. Често је спомиње.
Каже да имам њену немирну нарав и дубоке очи. Она
тамо лежи са мноштвом других бака, дека, очева,
мајки, деце... Свеће већ дуго не горе на њиховим
гробовима.

Понекад, у тишини цркве на Карабурми, моје срце
постане пусто острво. Упалим свећу свим својим
прецима који тамо леже и замолим Бога да им пода те
светлости слободе...

Моје срце је радост и туга, срећа и патња,
испуњено и пусто, радосно и тужно.

Милан Ковач, ученик IV₁ Економске школе „Нада Димић“ Земун

„Село се звало Велика Попина и налазило се у кршевитој Лици. Већу забит не можеш да замислиш. Некад је тамо живело десетак српских породица, а сада нема никога. Камењар пун вукова и змија, није ми јасно зашто су се људи населили тамо.“ Тако ми је мајка почињала приче из свог детињства. Причала је како су се у Попини славила само два-три празника, а о рођенданима нико није водио рачуна, јер многи нису ни знали тачне датуме рођења.

„Увек би ме растужило што се твоји баба и деда никад нису сетили мога рођендана, већ би нам дан прошао као и сваки други. Само један човек у читавом селу би ми честитао рођендан. То је био Јовас.

Јовас је живео на самом рубу села, у малој трошној шупи, у коју су стали само кревет и сто. Не знам колико је имао година, али сећам га се прилично старог, вероватно старијег него што је стварно био. Никада нисам сазнала како се презивао, нити одакле је пореклом; знам само да је дошао из Италије као ратни заробљеник. Деца су га у шали звала Петко, јер је на десном образу имао велики ожиљак у облику броја пет.

Ја никад нисам ногла да се смејем том несрећном човеку. Радио је најтеже послове по селу, помагао онима којима је требала помоћ, све само да му уделе мало хране. Волео је живот и увек био насмејан, па сам му се дивила уместо да га сажалевам.

Можда је зато од све деце у селу, Јовас мене највише волео. Понекад би се зауставио да ме насмеје или се поигра са мном и продужавао својим послом. Али никада није заборавио мој рођендан и увек би ми доносио исти поклон: пуне џепове ораха који су расли испред његове шупе. А ја сам чувала једну чинију само за њих. Ти ораси ми нису били потребни – иза куће смо имали читав дрворед, али сам им се сваке године радовала јер су посвећени мени у дану који је посвећен мени и од човека који ништа друго није имао да ми поклони.

Рођендани су пролазили обележени Јовасовим орасима. А онда сам отишла у град на школовање. У Попину сам долазила ретко. Да обиђем родитеље и Јовасу однесем неку ситницу.

Једне године рекоше ми да је Јовас преминуо. Плакала сам као киша. Никоме није било јасно зашто плачем за човеком који није био близак ни са ким из села, који је био и остао придошлица.

Прошло је од тада више од тридесет година а никад се није десило да уђем у цркву а да не запалим свећу мом Јовасу. Прво запалим свећу твом деди, кога се вероватно не сећаш јер си био сасвим мали, затим баки и осталој родбини, и на крају – Јовасу. Његову свећу ставим на други крај, како је и живео на самом рубу села, далеко од осталих."

Тако ми је причала мама и приметио бих да јој очи увек засузе на крају.

Јовасове свеће и даље горе, али моје мајке више нема да их пали. Сада то радим ја, стављајући његову свећу поред мамине.

**Тамара Комненов, ученица Ш₅ Гимназије
„Борислав Петров Браца“**

Та велика чуда која је људска рука створила
повезују људе, културе, религију, обичаје, спајају две
обале, спајају север и југ.

**Анастасија Коцић, ученица Iг Уметничке школе
Ниш**

Не љуби ме на мосту
могу те заволети.
Не остављај ме после љубљења
могу се заљубити.
Не спотичи ме
бићеш мој камен спотицања.
Не буди ме
сањам предиван сан о теби.

**Наталија Коцић, ученица Ш₃ Гимназије „Бора
Станковић“ Ниш**

Зидам мост
који ће под своје сводове
примити Србе и све српске речи...
Изречене речи... Живе речи...
Ћутање... Невидљиви свет речи.
Бацам реч... Бацам сидро душама нашим.
Када реч из слова стварам, око стожера пластим
речи.

Заорем прву бразду, а изворна лепота речи слама тишину.

Моја реч, усамљена птица на крову света
не љубљаше ни злато, ни скупочено бисерје,
ни гиздаве одоре...

Ја ћу речи отети од свих времена речи,
од свих реченица и туђица,
од међава речи страних...

Узбуркаћу море модро и искричав сан,
јер мој живот траје у записаној речи.

Подижем живи мост... Будим ритам живота...

....

Мостови... Ето речи српске... Ето истинског богатства, бесмртности.

Уздрхтала су небеса, поколебала се земља оличена у народној уметности, песми, игри и ношњи. Појавио се светионик у српској земљи, пуној таме, незнања и сметености. Српске принцезе и витезови народа српског, подигли су на трон српску реч.

Реч велича и уздиже, али реч и обара и обмањује. Реч сеје мржњу и трује младеж, али је и пуна лепоте и милости.

Драгуљ небрушен, реч српска, у народу живи, за дивљење и спасење. Подиже мостове живе. Дах за уздах књига наша иште. Разнизала се бисерна ниска речи. Котрљају се речи реком живота, смело... Да ли видиш како се подиже дуга саткана од милостивих речи? Расковник отвара нови пут раздањен у светлијој зори речи да премости време.

Милена Марковић, ученица II₃ ОШ „Јован Миодраговић“ Београд

Била једном једна Маја. Једнога дана је случајно нацртала мост. Био је много чудан, личио је на обичну криву линију, али је спајао Београд са Панчевом, где су живеле Мајине баке. Једна се звала Смиља а друга Нана.

Када је Маја порасла, завршила је архитектуру са најбољом оценом, а то је десетка. Постала је најпознатији архитекта на целој планети. Њени мостови се никад нису рушили.

Када се удала, Маја је отпутовала у другу земљу, прешавши преко свог моста.

Када су је деца питала зашто се овај мост зове Мајин мост, она им је испричала ову причу.

Милош Миша Мацан, ученик VII₅ ОШ „Вук Караџић“ Краљево

У Краљеву, у срцу Шумадије,
где се братско коло вије,
два другара, вредна ђака
граде мостове од медањака.

Данима су на мостовима радили
док су медањаке у темеље уградили,
на крају се сложише у исти мах,
поједоше мостове за тили час.

**Теодора Миловановић, ученица VIII₃ ОШ „Васа
Чарапић“ Бели Поток**

Мостови велики, камени,
витки плесачи на жици,
ишчезлог времена сведоци...

Мост спаја, не дели,
не служи тајном или злом,
пркоси времену пролазном.

**Душан Мирчић, ученик VI₁ ОШ „Ђура Јакшић“
Зајечар**

Шта је то што нагони поток
да вековима одваја долине,
ослушкујући и носећи гласове
насмејаних лица
и спајајући душе од милине?!

Затресе се небо
и уздрма камен на трону своме,
засија светлост над огромним луком
где се искрице снаге о стуб леме уз почаст,
створен људском руком.

И проби се глас кроз пукотину камена,
па потече река мудрости и знања;
а све би ово била његова намена
да не беше маште и играња.

Мостови, чудне грађевине,
чврсте и љуте,
кријући гласове и поздраве
чујне и преке неке,
гнездо су свиле у бетонске скуте,
па пркосом ветра и воде
спајају посвађане и далеке.

**Ана Павловић, ученица VII₁ ОШ „Франце
Прешерн“ Београд**

Сваки човек би требало да подигне бар један мост. Ако не прави, онда бар мост који ће га спојити са људима различитих схватања или другачије културе и вере. Свако ће на свом мосту оставити свој зној и сузе, своје срце, успомене.

Мост треба да буде жеља да се шири љубав међу људима.

**Богдан Пантовић, ученик VIII₄ ОШ „Милоје
Закић“ Куршумлија**

Мостови. Синоним за вечност, љубав, спајање. Синоним за ову и ону страну нашег живота, духа, бића. Они су нити које повезују људе. Уче нас да верујемо и волимо оно што јесмо и да не жалимо због оног што нисмо. Сведоци су времена и невероватних људских судбина. Вечних пријатељстава, узвраћених и неузвраћених љубави, чежње, патње... Уче нас да

праштамо и пружамо руку. Да будемо разборити и научимо да слушамо друге. Да будемо блиски са другима.

Гора Пастуовић, ученица П₂ Филолошке гимназије Београд

Сви мостови овог града
сведоци су жеље моје
јер још увек, чак и сада,
желим, драги, очи твоје.

Пратим одсјај плавог ока
и у души траг ми оста
пуста рана предубока
као река испод моста.

Београдске две су реке
што их људи мостом секу,
раздвојена два су срца
па не видим наду неку.

И спајаће исте реке
ти мостови вечност дугу,
ти ћеш наћи друге неке
ја ћу наћи љубав другу.

Остаће ми слика ова
кад год мисли крену теби
сетићу се тих мостова
и плакаћу ја у себи.

Милица Пејић, ученица П₃ ОШ „Јован Миодраговић“ Београд

У једном великом граду живи породица мостова:
мама – танки, блештави мост,
тата – дебели, јак мост и
два мала моста.

Једном су мостићи у школи учили да мостови спајају
људе и то им се јако допало. Желели су да то и
провере. Ближио се рођендан најмлађег мостића.
Направили су велику журку и позвали све другаре
мостове и све људе. И сви су дошли. Била је велика
гужва, али су се лепо дружили играли и забављали
три дана и три ноћи.
Рођендан је прошао, али су мостови и људи остали
пријатељи заувек.

**Спасоје Петковић, ученик П₃ ОШ „Вук Караџић“
Књажевац**

Има нешто што децу
целог света спаја,
била она из Србије,
или са Хаваја.

Сва се деца играју
и када се сретну,
иако језик не знају,
исту лопту шутну.

У игри сви постану другари,
на разним језицима тад се чује граја,
јер игра је мост,
који децу спаја.

**Андријана Петровић, ученица седмог разреда ОШ
„Соња Маринковић“ Нови Сад**

Има један мост са жутом оградом тачно на пет минута од куће моје баке. Тај мост ме сваки пут весело дочека.

Мене мостови повезују са местима, особама и многим сећањима.

**Јефимија Поповић, ученица I₁ Земунске гимназије,
Земун**

Старе циганске мазге на асфалту. Звечкање и хукање пространства испод моста. Назире се мазга без људи, мост без човека.

Тешко је размотрити право значење моста у савременом свету. Далеко од тога да желимо да угрозимо његово једноставно значење, већ да продубимо постојеће, створимо калуп који ће бити веродостојан његове целокупне скулптуре речи и мисли. Мост није једна реч. То је градивна материја спајања и остваривања. Мост је ванвременски јер постоји увек и двојако. Са једне стране као почетак,

зачеће идеја, а потом са друге стране, као циљ и коначни смисао идејног стваралаштва.

Мост је попут Бога, људима увек на видику. Само, као што је речено, често је тај мост крвава утвара сопствене несреће.

Остављам другим творцима мостова да постављају темеље, разматрају дубине, ширине и висине светлости, Бога.

Мост никада не може бити дефинисан, а тежња његових твораца да сагледају потпун одсејај моста је неостварива.

Вукашин Ранчић, ученик III₃ ОШ „Вук Караџић“ Књажевац

Мостови су речи.

Мостови су дела.

Мостови су љубав.

Мостови су вера.

Мостови су жеља и нада

да целим светом

слога завлада...

Алекса Рацковић, ученик седмог разреда ОШ „Др Арчибалд Рајс“ Београд

Мостови на први поглед спајају обале река да би се лакше и брже путовало, али када се гледа срцем, мостови спајају много веће и важније ствари.

Један једини мост спаја у истом тренутку две обале, два града, две државе и људе који се воле.

Знам неке људе који би препливали и највећу реку да би видели оне које воле.

Ђорђе Рацковић, ученик седмог разреда ОШ „Арчибалд Рајс“ Београд

Желим нешто важно да ти кажем...
Упс, извини,
нисам ни почео, а већ лажем!
Желим СВАШТА важно да ти кажем:
коса ти је најлепша на свету,
кике су ти као цветнице у цвету.
Око ти је као од камена драгог,
да сам гусар, била би ми благо...
Све то желим лично да ти кажем,
али језик као копривом да мажем,
јер када те видим, једва да и дишем,
зато, све ћу важно срцем да ти пишем!

Виктор Ситаш, ученик трећег разреда ОШ „Жарко Зрењанин“ Бока

"Плачи, Викторе, сузе су твој мост између земље и неба! Плачи, биће ти лакше, понекад тако треба!", тако је мени говорила, над хумком родитеља мојих, учитељица, чврсто ме грлила и нежно брисала сузе и зној са мога лица.
Ја јесам и храбар и јак

и трудим се да будем добар дечак, унук и ђак.
Хтео сам само на полугодишњем помену
тати да се похвалим
и кажем шта ми је донела ћирилица и прва награда:
постао сам стипендиста "Фонда за 5+",
доживео ЧАСТ и СЛАВУ, баки донео радост
и учинио је срећном, није плакала,
поносно је стајала, аплаудирала
и усправно држала главу.
Награда ми је донела сигурност "за црне дане"
(тако бака каже),
видео сам Баваниште и славне људе,
Београд, био гост у Патријаршији, на Белом двору,
у Храму Светог Саве палио свећу
за нашу срећу и душу маме и тате.
Упознао сам дивну директорку
и пријатеља, Братиславу...
Све сам ово хтео храбро рећи,
целу ноћ сам јастуку причао о својој срећи...
И онда, изненада, уместо речи, сузе теку,
учитељица ме смирује, сви око нас плачу.
"Сузе су твој мост између земље и неба!"
Верујем учитељици, али ми често
мамина нежност и татин чврст загрљај треба.

**Ксенија Станковић, ученица V₂ ОШ „Васа
Чарапић“ Бели Поток**

Сећам се свог првог моста од лево коцкица. Био је тако шарен и леп... Ја сам поносно њиме прошетала

своје лутке, бата је провозао своје аутиће и упорно с моста, у замишљену реку, бацао мамце.

Кроз мој крај протиче поток ни сувише дубок а ни плитак. И дружина реши да сагради мост. Испод старог храста положисмо једно дебло до друге обале потока, па друго, па треће. Подглависмо дебла камењем да се не би мрдала и задивисмо се својој грађевини. Мосту наденусмо име Жубор и урезасмо га у кору старог храста.

Трчали смо с једне на другу страну, поносни на свој рад и заједничку грађевину.

И као руке које чезну да се додирну и споје, као капи кише које дуга зрацима сунца спаја, тако обале жуде да их мостови повежу нераскидивим нитима, за вечност.

Тамара Станковић, ученица VIII₂ ОШ „Васа Чарапић“ Бели Поток

Чезнем да
премостим непремостиво,
спојим покидано,
помирим посвађано.

Чезнем и знам да ћу успети!

Имам чврсте и јаке обале, стрпљење и младост,
и ветрове довољно снажне да сан мој остваре.

И како мој извор рече:

"Кад довољно воде отече..."

Ви угледасте мост "Среће и љубави" и знате име реке која се испод њега плави. Реке која је постала

велика и снажна, за многе сусрете веома значајна и важна.

И зато чезните,
и изградите свој мост на месту
где нико пре вас ни сањао није!

Исидора Стевановић, ученица петог разреда ОШ „Добрила Стамболић“ Сврљиг

...У овој чаробној земљи није било свађе ни ратова. Владала је љубав и сви су били срећни. Из шуме је одјекивао смех малих шумских вила. Једна од њих ми је пришла и рекла да ће мост ускоро нестати и да је време да кренем. Док сам прелазила преко моста, чула сам гласове: "Дођи нам опет!"

Од тада често седим на обали реке и чекам да се појави велики сребрни мост. Мост љубави и пријатељства. Чаробни мост који повезује два различита света. Тада ћу на крилима маште опет посетити своје мале пријатеље.

Сара Тобцић, ученица VII₂ ОШ „Иво Лола Рибар“ Бегалица

Лепота мостова и њихова постојаност одраз су човекове непресушне жеље за вечним постојањем кроз стварање. Мостови су одраз отпора према растанцима и чежње за сусретањем, јер сусрети су нешто најрадосније на свету.

Свакодневно градим мостове, и кад учим и сазнајем нове ствари, кад се дружим, кад волим, кад превазилазим проблеме.

А имам и један тајни мост, саткан од снова и жеља, обасјан златном светлошћу, која нестаје кад одустанем од снова о лепшем, праведнијем свету, у коме су једноставност и доброта путокази живота. Овај мост је чудесан, јер снагом својих снова и жеља можемо мењати свет.

Мој мост је сан о свету препуном лепоте и љубави.

Никша Халас ученик П₂ ОШ „Алекса Шантић“ Калуђерица

Мостови као огромне руке
Обале реке грле и љубе.
Спајају градове, спајају људе,
Танке челичне руке,
Одважне и лепе као дуге,
Воде другу друга, брату брата
И дечаку с посла тату.

Александра Штакић, ученица П₄ Техничке школе Опаци

Пламти чежња у усијаној глави
И жудњом на мосту урезује завет,
То позорје где обала обалу слави,
Дели таласа и облака плавет.

Вапаје заклетви утиша спона.
Поји снага воде кроз путничку ноћ.
И гордост му бодре црквена звона
јер кроћење понора његова је моћ.

Чела знојна и дрхтаве руке
Радиношћу величају висину моста.
По асфалту уздасима просуте муке
и по која шетња подневна проста.

Над реком се нежношћу зближише длани,
Под њима клизну лађа огледалом свода.
Вијоре чамотињом неукаљани дани,
Поносно на палуби животнога брода.

Јован Ћирилов: МОСТОВИ

Нема никога међу нама кога реч мост одмах не асоцира на нашег највећег писца Иву Андрића. Није он велик што је добио Нобелову награду, већ је добио Нобелову награду што је велик писац.

За мене мостови значе нешто несвакидашње, јер се нисам родио у граду у ком има мостова. У мојој родној Кикинди има мостића преко потока или још чешће на пресахлим јендецима за случај када пљускови натопе њихово корито.

Из детињства прво се сећам гвозденог моста преко Бегеја у суседном граду Великом Бечкереку, који је некако у то време добио име Петровград по престолонаследнику, мом нешто старијем вршњаку Петру Карађорђевићу, да би после рата био назван Зрењанин, по народном хероју коме Бечкеречани гласањем нису оспорили херојство, већ га потврдили. Нису му после херојске смрти тражили партијску књижицу да виде којој је странци припадао кад је гинуо.

После тога прелазео сам многе мостове – београдске, панчевачке, на Сени, на Темзи, на Јанг Ценг Јангу, у Сан Француску, Санкт Петербургу, чак сам са сузама у очима гледао рушевине моста у Мостару на Неретви.

Наравно, постоје мостови и међу људима и међу народима. Али прави мостови су најлепша метафора онога што симболишу.

Јован Ћирилов: ЉУБИМ СЛОВО Љ

Кад кажем да љубим слово љ, то није као када сам изјављивао љубав својој девојци када сам обоје имали осамнаест година. Тад не бих знао да објасним што је љубим, већ сам само знао да волим.

Што кажем да волим слово љ, знам што ми је драго. Пре свега, што је јединствено. Има га само у нашој ћирилици. У руском мора да се на л дода меки знак. Кад га пишу Шпанци, морају да га удвоје, ево овако – ll. Код Албанаца је обрнуто. Свако л, наравно, писано латиницом је љ, а глас л се пише са два ll.

Осим тога, на слово љ почињу углавном само лепе речи. Не само љубав. То свако зна, одмах пада на памет. Већ и први пролећни цвет у башти – љубичица, и први пољски цвет – љутић. Почињу словом љ и друге речи. Мени не смета што и реч љутња почиње словом љ. Како љутња уме да буде драга. Кад се на мене љутила моја прва девојка, напућила би усне и, љутећи се, заправо ми је изјављивала љубав. А зна се и да је реч љубомора очигледни знак љубави.

Љуљашка је једна од најлепших успомена из детињства. Љупкост је украс девојачки. А реч људи лепше звучи од речи човек, један међу људима. Горки је рекао: „Човек, како то звучи гордо“, а множина људи, звучи још моћније и лепше.

Јелена Рекић

Вера Секулић: ДАНИ ЋИРИЛИЦЕ 2012.

Манифестација „Дани ћирилице“, која је крајем маја одржана у Баваништу једанаести пут, покренута је са жељом да допринесе очувању српске културне баштине, језика и писма, песме и игре, старих заната, обичаја и православне вере.

Окосницу манифестације чини Конкурс за најбољи литерарни рад, најлепши краснопис, калиграфски рад, вез, рељеф и илустрацију и израду лутке у народној ношњи. Тема конкурса мењала се из године у годину: Вера Нада и Љубав, Срб, Милосрђе, Доброта, Колевка, Част, Брат, Мостови.

На Конкурс за најбољи литерарни и најлепши ликовни рад, који је Министарство просвете уврстило у Програм републичких смотри, ове године се одазвало 5.374 учесника из 335 школа из Србије, Републике Српске, Црне Горе, Хрватске, Македоније, Грчке, Румуније, Албаније, Аустрије, Немачке, Швајцарске, Норвешке, Енглеске, Француске, Кине, Аустралије, Јужне Африке, Новог Зеланда, Америке и Руске Федерације.

Жири у саставу: др Миодраг Матицки, Јован Ћирилов и Љиљана Симић, за литерарне радове и др Сузана Полић-Радовановић, академски сликар Васа Доловачки и Владимир Скерлић, за ликовне радове,

наградио је 73 ученика и предшколаца, а организатор је похвалио још 44 учесника.

Награђеним и похваљеним учесницима подељено је око 1.000 књига које су поклонили издавачи.

Додели награда су, поред награђених учесника, њихових родитеља и наставника, присуствовали и Драгутин Брчин, саветник министра просвете, академик Видојко Јовић, др Миодраг Матицки, др Сузана Полић-Радовановић, Јован Ћирилов, Радомир Богдановић, заменик амбасадора Босне и Херцеговине у Београду и други уважени гости.

Радионице веза и керамике, које су водили мр Милица Марковић и Михајло Петровић изазвале су велико интересовање деце.

Деца су уживала у играма које су извели чланови КУД-а "Аца Обрадовић" из Баваништа и Драмска секција ОШ "Јован Стерија Поповић" из Новог Београда и луткарској представи ученика ОШ "Браца Петров" из Панчева.

На наступу фолклорних ансамбала, највише аплауза је побрала Секција Руске школе при Амбасади Руске Федерације у Београду и СКПД "Лазарица" из Станара код Добоја.

Учесници Конкурса из дијаспоре су, заједно са полазницима Летње школе "Свети Сава" из Београда, посетили Баваниште 11. августа.

Најуспешније учеснике Конкурса, Његова светост, Патријарх српски, Господин Иринеј, примио је 30. јуна у Патријаршијском двору, а принц Александар и принцеза Катарина приредили су им истога дана мали пријем на Белом двору.

Зборник најбољих дечјих радова, који је пред вама, штампан је уз помоћ Министарства културе.

Најлепше ликовне радове организатор ће излагати у парохијском дому Храма Светог Саве на Врачару, у Руском дому у Београду, на Београдском сајму књига...

Манифестацију су финансијски подржали Министарство културе, Министарство просвете и Општина Ковин.

Своје књиге приложило је 32 издавача: Компанија "Новости", "Мирослав", "Матица српска", Вукова задужбина, Академија СПЦ, САНУ, "Народна књига", Фонд "Принцеза Оливера", "Београдска књига", "Цептер бук", Завод за уџбенике, "Службени гласник", "Паидеиа", "Лагуна", "Прометеј" Нови Сад, "Пчелица" Чачак, "Арка" Смедерево, "Бук", "Букленд", "Геопоетика", Задужбина Илије М. Коларца, "Змај у зеленим чарапама" Пећинци, "Јасен", "Клет", "Клио", "Креативни центар", "Одисеја", "Порталибрис", "Службени гласник", "Српска књижевна задруга", "Стубови културе", Фонд Олге Оље Ивањицки и "Чаробна књига".

Душица Богданов је бесплатно израдила безброј најквалитетнијих фотографија, Неша Мићовић је обезбедио бесплатан интернет и домен, а Загорка Станковић је сашила торбе за књиге. Славски колач и жито припремила је Јованка Секулић, колаче чланице Актива жена "Дуга". Штрудлу с маком умесила је Љиља Грбовић, а крофне Сунчица Атанацковић и Јелена Маринков-Бежунаров.

Домаћини за ручком били су чланови КУД-а "Аца Обрадовић", њихови родитељи и ученици угоститељског одсека Средње стручне школе "Васа Пелагић" из Ковина.

До Манастира Баваниште учеснике манифестације и остале госте возили су својим фијакерима чланови КК "Пидиканац" Жива Глишић, Ива Станков, Јова Илић и Саша Богићев.

Ред су обезбеђивали припадници Полицијске станице Ковин и чланови ДВД Баваниште, а за уредност села бринула је МЗ Баваниште.

Највећу медијску подршку и ове године је пружио Жика Николић, представљајући манифестацију у "Шареници".

Манифестацију су, под покровитељством Министарства просвете, организовали КУД "Аца Обрадовић" и Огранак Вукове задужбине у Баваништу, у сарадњи са Библиотеком "Теофило Димић", ОШ "Бора Радић", Црквеном општином, Активом жена "Дуга", КК "Пидиканац", ДВД-ом Баваниште и другим људима добре воље.

**РЕЗУЛТАТИ КОНКУРСА
ЗА 2012. ГОДИНУ**

ЛИТЕРАРНИ РАДОВИ

МЛАЂИ ШКОЛСКИ УЗРАСТ

ПРВА НАГРАДА

Јелена Курица, ученица четвртог разреда, Литерарна секција „Змај у зеленим чарапама“, Пећинци
Лука Максимовић, ученик III₃ ОШ „Цар Константин“, Ниш

ДРУГА НАГРАДА

Лав Лукић, ученик II₁ ОШ „Никола Тесла“ Београд
Марко Илијевић, ученик трећег разреда ОШ „Жарко Зрењанин“ Бока

ТРЕЋА НАГРАДА

Соња Миљевић, ученица IV₄ ОШ „Дринка Павловић“ Београд
Елена Мемиси, ученица IV₂ ОШ „НХ Синиша Николајевић“ Београд

СТАРИЈИ ШКОЛСКИ УЗРАСТ

ПРВА НАГРАДА

Ана Спасојевић, ученица VII₆ ОШ „Милан Ђ. Милићевић“ Београд
Соња Кнежевић, ученица осмог разреда ОШ „Петефи бригада“ Кула

ДРУГА НАГРАДА

Теодора Цветановић, ученица осмог разреда ОШ „Деспот Стефан Лазаревић“ Бабушница
Тијана Милетић, уч. V₃ ОШ „В. Караџић“ Књажевац

ТРЕЋА НАГРАДА

Бојана Бадрић, ученица VIII₂ ОШ „Бора Радић“

Баваниште

Анђела М. Андрић, ученица VIII₃ ОШ „Браћа Барух“

Београд

Марија Димитријевић, ученица ОШ „Др Арчибалд

Рајс“ Београд

Вукица Рашовић, ученица ОШ „Октоих“ Подгорица

СРЕДЊА ШКОЛА

ПРВА НАГРАДА

Урош Видовић, ученик I₂ Земунске гимназије

Лазар Нисић, ученик III₁ Гимназија „Вук Караџић“

Лозница

ДРУГА НАГРАДА

Јована Перановић, ученица I₁ Земунске гимназије

Кристина Арсенијевић, ученица првог разреда,

Литерарна секција „Змај у зеленим чарапама“ Пећинци

и ученица Гимназије „Бранко Радичевић“ у Старој

Пазова

ТРЕЋА НАГРАДА

Миа Кирковић, ученица Гимназије и економске школе
„Бранко Радичевић“ Ковин

Јелена Бјелобрк, ученица I₆ Хемијско-медицинске
школе Вршац

Александра Грујић, ученица II₁ Гимназије Вуковар

Екатерина Михајловић, ученица четвртог разреда

Средње школе Рогатица

КАЛИГРАФИЈА

ПРЕДШКОЛСКИ УЗРАСТ

ПРВА НАГРАДА

Сара Врекић, Вртић “Цврчак“ Бачко Добро Поље

ДРУГА НАГРАДА

Каја Милин, ОШ „Доситеј Обрадовић“ Фаркаждин

ТРЕЋА НАГРАДА

Ива Васиљевић, Вртић „Бамби“ Панчево

МЛАЂИ ШКОЛСКИ УЗРАСТ

ПРВА НАГРАДА

Одељење П₂ ОШ „ДР Јован Цвијић“ Зрењанин

ДРУГА НАГРАДА

Уна Владетић, ученица IV₁ ОШ „Јајинци“

ТРЕЋА НАГРАДА

Ања Тот, ученица IV₄ ОШ „Жарко Зрењанин“ Кикинда

СТАРИЈИ ШКОЛСКИ УЗРАСТ

ПРВА НАГРАДА

Ксенија Станковић, ученица V₂ ОШ „Васа Чарапић“
Бели Поток

ДРУГА НАГРАДА

Анастасија Станковић, ученица петог разреда,
Параћин

ТРЕЋА НАГРАДА

Мирослав Радошевић, ученик VII₁ ОШ „Светозар
Марковић Тоза“ Елемир

СРЕДЊА ШКОЛА

ПРВА НАГРАДА

Миња Ђорђевић, ученица IIIг Уметничке школе Ниш
Марија Борисављевић, ученица другог разреда
Школе за уметничке занате Шабац

ДРУГА НАГРАДА

Нина Шибул, ученица IV₂ Економско-трговинске
школе Кикинда

Бојана Бојић, ученица другог разреда Школе за
уметничке занате Шабац

ТРЕЋА НАГРАДА

Новица Бантић, ученица трећег разреда Школе за
уметничке занате Шабац

Ана Јованчевић, ученица III₂ Школе за текстил и
дизајн Лесковац

И Л У С Т Р А Ц И Ј А

ПРЕДШКОЛСКИ УЗРАСТ

ПРВА НАГРАДА

Елена Шодоловић, Вртић „Цврчак“ Бачко Добро Поље

ДРУГА НАГРАДА

Доротеја Тошић, Вртић „Цврчак“ Бачко Добро Поље

ТРЕЋА НАГРАДА

Групни рад предшколске групе Вртић „Бамби“
Панчево

МЛАЂИ ШКОЛСКИ УЗРАСТ

ПРВА НАГРАДА

Ивана Харангозо, IV₁ ОШ „Петефи бригада“ Кула

ДРУГА НАГРАДА

Душан Таневић, ученик IV₁ ОШ „Јајинци“

ТРЕЋА НАГРАДА

Иван Гашић, ученик IV₄ ОШ „Жарко Зрењанин“
Кикинда

СТАРИЈИ ШКОЛСКИ УЗРАСТ

ПРВА НАГРАДА

Никола Лазић, ученик VII₂ ОШ „Растко Немањић –
Св. Сава“ Нова Пазова

ДРУГА НАГРАДА

Тијана Мирковић, ученица VII₄ ОШ „Растко Немањић
– Св. Сава“ Нова Пазова,

ТРЕЋА НАГРАДА

Мила Рајшић, ученица VI₁ ОШ „НХ Синиша
Николајевић“ Београд

В Е З

МЛАЂИ ШКОЛСКИ УЗАРСТ

ТРЕЋА НАГРАДА

Зарија Зорић, ученик IV₁ ОШ „Свети Сава“ Бачка
Паланка

СТАРИЈИ ШКОЛСКИ УЗРАСТ

ПРВА НАГРАДА

Биљана Ковачевић, ученица VII₁ ОШ „Прота Матеја
Ненадовић“ Бранковина,

ДРУГА НАГРАДА

Драгана Ковачевић, ученица VII₁ ОШ „Прота Матеја
Ненадовић“ Бранковина

ТРЕЋА НАГРАДА

Славица Тепић, ученица шестог разреда ОШ „Вук Караџић“ Дeroње

СРЕДЊА ШКОЛА

ПРВА НАГРАДА

Невена Сараковић, ученица П₅ Школа за текстил и дизајн Лесковац

ДРУГА НАГРАДА

Александра Станисављевић, ученица П₅ Школе за текстил и дизајн Лесковац

ТРЕЋА НАГРАДА

Јована Јовичин, ученица Ш₄ Хемијско-медицинска школа Вршац

РЕЉЕФ

МЛАЂИ ШКОЛСКИ УЗРАСТ

ПРВА НАГРАДА

Дуња Рајшић, ученица П₁ ОШ „НХ Синиша Николајевић“ Београд

ДРУГА НАГРАДА

Софија Лолин, осам година Београд, "Дамм Керамик" Студио

СТАРИЈИ ШКОЛСКИ УЗРАСТ

ПРВА НАГРАДА

Јелена Јањић, ученица шестог разреда ОШ „Душан Јерковић“ Злодол

ДРУГА НАГРАДА

Лазар Шутиловић, ученик шестог разреда ОШ „Ђуро Стругар“ Нови Београд

Нина Ђупрић 13 година "Дамм Керамик" Студио Београд

ТРЕЋА НАГРАДА

Анђела Симић, ученица VI₁ ОШ „Академик Радомир Лукић“ Милошевац

СРЕДЊА ШКОЛА

ПРВА НАГРАДА

Тибор Варга, ученик IV_a СШ за дизајн „Богдан Шупут“ Нови Сад,

ДРУГА НАГРАДА

Оливера Кочевић, ученица III₃ Гимназије „Сава Шумановић“ Шид

ТРЕЋА НАГРАДА

Александра Митровић, ученик III_{лт} СШ за дизајн „Богдан Шупут“ Нови Сад

Л У Т К Е

МЛАЂИ ШКОЛСКИ УЗРАСТ

ПРВА НАГРАДА

Групни рад ОШ ДОЊА ТРЕПЧА

ДРУГА НАГРАДА

Давид Ненадов, ученик IV₃ ОШ „Бора Радић“ Баваниште

ТРЕЋА НАГРАДА

Ања Попов, ученица IV₃ ОШ „Др Јован Цвијић“ Зрењанин

СТАРИЈИ ШКОЛСКИ УЗРАСТ

ПРВА НАГРАДА

Тијана Милетић, ученица V₃ ОШ „Вук Караџић“
Књажевац,

ДРУГА НАГРАДА

Јована Јовановић, ученица VII₁ ОШ „Милан Ракић“
Медошевац

ТРЕЋА НАГРАДА

Николина Јовановић, ученица петог разреда
ОШ „Филип Вишњић“ Моровић,
Јована Савић, ученица петог разреда ОШ „Филип
Вишњић“ Моровић,
Николина Јакшић, ученица V₂ ОШ „Светозар
Марковић“ Краљево

СРЕДЊА ШКОЛА

ПРВА НАГРАДА групни рад ученика Техничке школе
Власотинце

ДРУГА НАГРАДА

Невена Ојданић и Мара Милошевић, ученице III₄
Медицинске школе Ужице

ТРЕЋА НАГРАДА

Александра Арсовић, ученица IV₄ Економско-
трговинске школе Кикинда

ПОХВАЛЕ

Албанија, Исидора Попај, Скадар
Аустралија, Алексија Тривунчевић, ученик Српске
недељне школе "Вук Караџић" Кабрамата, Сиднеј
Аустралија, Давид Станисављевић, предшколска група

при Српској недељној школи "Вук Караџић" Кабрамата,
Сиднеј
Аустралија, Кристина и Милица Пиља, Српска етничка
школа "Свети Сава", Аделаида
Аустралија, Милица Пиља, Српска етничка школа
"Свети Сава", Аделаида
Аустрија, Анђелија Марков, Беч
БиХ, Радиша Спасић, ученик првог разреда Техничке
школе Градишка
БиХ, Групни рад ОШ "19. април" Дервента
БиХ, Зорана Митровић, ученица VIII₁ ОШ "Свети Сава"
Модрича
БиХ, Немања Ракић, ученик трећег разреда ОШ "Коста
Тодоровић", Сребреница
БиХ, Сандра Илинчић, ученица I₄ Економско-
трговинске школе Добој
Грчка, Александра Бендек, Српска допунска школа
Агиос Николаос, Крит
Енглеска, Ања и Софија Мек Квин, Лондон
Јужна Африка, Српска школа "Свети Сава"
Кина, Сара Јанковић, ученица Српске школе у Пекингу
Македонија, Алек Даниловски, ученик трећег разреда
ООУ "Никола Карев" Пробиштип
Македонија, Бојана Андоновић, ученица осмог разреда
ОШ "Светозар Марковић", Нагоричино
Немачка, Српска школа Хаген
Нови Зеланд, Српска школа "Соколићи"
Норвешка, Марија Симић, Кристијансенд
Румунија, Групни рад, Белобрешка
Румунија, Ружа Ноџи, ученица трећег разреда Колеца
"Василе Голдиш" Арад
Русија, Руска школа у Србији, Београд

САД, Ана и Елена Терзић, Вашингтон
САД, Димитрије Перовић, ученик Српске школе "Свети Сава" Парма, Охајо
САД, Петар Злојутро, ученик Српске школе "Свети Сава", Парма, Охајо
Француска, Ана Мартиновић Буријел, Српска школа Париз
Швајцарска, Групни рад ученика Српске школе у Биру
Швајцарска, Групни рад ученика Српске школе у Нусбаумену, Швајцарска
Швајцарска, Марко Томић, Српска школа Баден

Баваниште, Илија Скоко, ученик IV₁ ОШ "Бора Радић" Београд, ОШ "Драган Херцог"
Београд, Школа ћирилице "Свети Јован Владимир"
Бока, Виктор Ситаш, ученик четвртог разреда ОШ "Жарко Зрењанин"
Елена Ристић, Вртић "Сунце" Београд
Косовска Митровица, Лазар, Милица и Јован Ковачевић Краљево, ОШ "Димитрије Тодоровић Каплар"
Омољица, Забавиште при ОШ "Доситеј Обрадовић" Краљево, ОШ "Вук Караџић"
Делиблато, Снежана Ника, ван конкуренције

Др Миодраг Матицки: Предговор
НАГРАЂЕНИ РАДОВИ

Јелена Курица

Лука Максимовић

Марко Илијевић

Лав Лукић

Елена Мечиши

Соња Миљевић

Соња Кнежевић

Ана Спасојевић

Тијана Милетић

Теодора Цветановић

Анђела М. Андрић

Бојана Бадрић

Марија Димитријевић

Вукица Рашић

Урош Видовић

Лазар Нисић

Кристина Арсенијевић

Јована Перановић

Јелена Бјелобрк

Александра Грујић

Миа Кирковић

Екатарина Михајловић

БИСЕРИ

Анђелија М. Андрић

Тамара Арсић

Славица Бајац

Јелена Бјелобрк

Никола Боровчанин

Никола Војводић

Милана Вранчић

Горана Грујин

Никола Делић

Лука Драгићевић

Тамара Ђорђевић
Бранко Исаков
Јована Јањић
Милица Јарић
Милица Јовановић
Милан Ковач
Тамара Комненов
Анастасија Коцић
Наталија Коцић
Милена Марковић
Милош Мацан
Теодора Миловановић
Душан Мирчић
Ана Павловић
Богдан Пантовић
Гора Пастуовић
Милица Пејић
Спасоје Петковић
Андријана Петровић
Јефимија Поповић
Вукашин Ранчић
Алекса Рацковић
Ђорђе Рацковић
Виктор Ситаш
Тамара Станковић
Ксенија Станковић
Исидора Стевановић
Сара Тобцић
Никша Халас
Александра Штакић
Јован Ћирилов: Мостови
Јован Ћирилов: Љубим слово Љ
Јелена Рекић: Дани ћирилице у Аустралији
Вера Секулић: Дани ћирилице
ЦИП